

- 6) נכרתה ה: ושי"ן,
- 7) שנת נב: ושי"ן,
- 8) [לעיל ז: יא: ד: ב"ב ב:]
- 9) ט"ז ר"ב אה"ב וכן
- 10) נכרתה
- 11) אה"ב ב"ב ב: ז: 1) נכרתה
- 12) נה: סנהדרין ק"ג,
- 13) [מענין ו: 1:] 14) 15) [א"טוה כב:],

תורה אור השלם

- 1 ברוך אה"ב בעיר ברוך אה"ב בשרה:
- 2 ברוך אה"ב בברך ברוך אה"ב בברך:
- דברים כ"ג
- 3 דברים כ"ג

הגהות הב"ח

- 6) גמ' ודילך דלי נהוג:
- 7) שם ר' יוחנן לטעמיה
- 8) ל"ל ואת ר' נחמק:

הגהות הגר"א

- 12) [א] תבואה ירענה
- כ"י ר"ב ויר"ף גרס
- תבואה לא ירענה כ"י [תנן
- תבואה ירענה קטנית] א"ל
- ל"ק הא כ"י ממני" בא"י
- ב"מ כבב:

מיקל. אע"ג דמשני לא סבר דמפקיד איניש מידי דלא חסר בה: דאמר מר. רבה בר נחמני רביה דאביי דרבה גדלו צביטו: דהפסוק. שבעה זורה שלא ימחו זרעוניה: לזרע [שפאל] חטין וכו'. ה"ג פסק עמו חטין שמה הוא זרעה חטין בשנה

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מיקל אמר אביי טעמא דרבין שמעון כדמר דאמר מר האי מאן דניחא ליה דתתבור ארעיה לזרעה שתא חטי ושתא שערי שתא שתי ושתא ערב ולא אמרן אלא דלא כרבי ותני אבל כרבי ותני לית לן בה: תבואה לא יזרעה קטנית [וכו']]: מתני ליה רב יהודה לרבין [א] "תבואה יזרעה קטנית א"ל" והא אנו תנן תבואה לא יזרעה קטנית א"ל לא קשיא [ב] - הא לן והא ליה א"ל רב יהודה לרבין בר ר"ג רבין אחי יהני תחלי דבי ביתנא אין בהן משום גזל יעומדות על גבולין יש בהן משום גזל האם הוקשו לזרע אפילו דבי ביתנא נמי יש בהם משום גזל מ"ט מאי דאפסיד אפסיד א"ל רב יהודה לרבין בר ר"ג רבין אחי יהני דילי דילך ודילך דילי [ג] - נהוג בני מצרא אילן הנוטה לכאן לכאן והנוטה לכאן לכאן דאיתמר אילן העומד על המיצר אמר רב הנוטה לכאן לכאן והנוטה לכאן לכאן ושמואל אמר ויחלקין מתיבי אילן העומד על המיצר יחלקו תיובתא דרב [ד] תרומא שמואל אליבא דרב בממלא כל המיצר כולו אי הכי מאי למימרא לא צריכא דתלי טוניה לחד גיסא ואכתי מאי למימרא מהו דתימא [ה] דא"ל פלוג הכי קמ"ל לאמר ליה מאי חזית דפלגת הכי פלוג הכי א"ל רב יהודה לרבין בר ר"ג רבין אחי לא תזבין ארעא דסמיכא למתא [ו] דא"ר [ז] אבהו אמר רב הונא אמר רב יאסור לו לאדם שיעמוד על שדה חבירו בשעה שעומדת במקומיה איני והא אישכחניהו רבי אבא לתלמידיה דרב אמר להו מאי אמר רב בהני קראי וברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה [ח] ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך ואמרו ליה הכי אמר רב ברוך אתה בעיר שיהא ביתך סמוך לבהכ"ג ברוך אתה בשדה שיהו נכסוך קרובים לעיר ברוך אתה בבואך [ט] שלא תמצא אשתך ספק גדה בשעת ביאתך מן הדרך ברוך אתה בצאתך [י] שיהו צאצאי מעריך כמותך ברוך אתה ר' יוחנן לא אמר הכי אלא אמר הכי אבל בהכ"ג לא [יא] ורבי יוחנן למעמיה דאמר [יב] שכר פסיעות יש ברוך אתה בשדה שיהו נכסוך משולשין שליש בתבואה שליש בזיתים ושלש בגפנים ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך שיהא ביתך סמוך לעולם בלא חטא אף יציאתך מן העולם בלא חטא לא

המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא ק"ו.

האי מאן דבעי דתתבור [ארעיה]. פי' כקונט' שמקלקל שדה וקשה לדלרנה כך הוא רגילות של עובדי אלמה שורעים שנה חטין ושנה שערין וכשזרעין אותה ב' שנים חטין לרופין או שערין מתקלקלת וכן נמי משמע בשילהי חוקת הבתים (ב"ב דף ט"ז): ג"כ אחד אמר אכלה חטין ואחד אמר אכלה שערין כדפי' רבינו שמואל התם לך י"ל האי מאן דבעי שמהא שדהו חשונה כאלו הניחה שנה אחת זורה כי כן דרך לזרעה שנה ולהזכירה שנה כדי שתמזור לכה ממנה שהוכחה לזרע שמה חטין ושמה שערין ולכן אסר רש"י כשלאמר לזרעה חטין שלא יזרע שערין כי שמה אשתקד זרעה שערין ואי כריז ותני לית לן בה שם לא יאסור רש"י: ג' דהני תהלי דבי ביתנא אין בהם משום גזל. אע"ג דהשתנה יהושע שיהו מלקטין עשבים בכל מקום כדאמר בסוף פ' מרובה (ב"ב דף פ"א). התם מיירי בעשבים שאין ראויים לאדם אלא לבהמה וכן משמע מדלא נקט ירקות אבל תחלי שהו מאלל דאם אסור אלא"כ הוא שדה פשתן: א"ר [א] העומד על המיצר. פי' הקונטרס אינו מיושב שפירש אילן שנטוע בקרקע סמוך למיצר והשרשים נוטים בשל חצירו אלא נראה לפרש שהאילן עומד ממש על המיצר שהוא של שניהם ואין השרשים מתפשטין לקרקע של זה וזה ויזרע משל זה אך הענפים נוטין יותר לשל אחד מהם רב אמר הנוטה לכאן לכאן כיון שהשרשים שיש בשל זה כמו בשל זה אוליגן בתר הענפים מה שיש מן הענפים כנגד המיצר חולקים והשאר לרשות שנוטין היו הכל שלו ושמואל אמר חולקין אוליגן בתר השרשים שיש שם חטין כמו כן יהיו שיש הענפים אכל אי נטוע כולו ברשות אחד והענפים נוטים ברשות חצירו זה אמר ר' יוחנן בס"פ לא יחפור (ב"ב דף ט"ז): ויש ד"ה [ואחד] מציא וקורא שעל מנת כן הנחיל יהושע את הארץ שכל הענפים יהא לבעל השרשים ובהא מודו נמי רב ושמואל דשמעתי ופריך אילן העומד על המיצר חולקים ומשני בממלא כל המיצר כמו שהשרשים הן כולן על המיצר כך הם הענפים ודחלי טעוניה לחד גיסא דקאמר לא שהענפים עוזרים המיצר אלא שיש פירות לזד אחד יותר מלזד חצירו מהו דתימא ניפלוג לאורכו של מיצר קמ"ל דחולקין לרוחבו של מיצר ושילהי הבית והעלייה (למקן דף ק"ח): דתנן שמי גינות זו למעלה מזו וירק צינמים השרשים לכ"ע הם של עליון לפי שהם יונקים מנגינתו אבל הנוף שהוא בארץ התחתון לר' יהודה הוא של תחתון ולר"מ הוא של עליון דאמר שדי נופו בתר עיקרו והתם פסקי

עין משפט גר מצוה

מו א ב מ"י פ"ח מהל' שכירות הלכה ט סמג עשין פט טושי"ע ח"מ ס"י שד"י

מו ג ד ה מ"י פ"ו מהל' גולה ואצירה הלכה ד סמג עשין עג טושי"ע ח"מ ס"י ס"י רעג סעף ז'

מוח ו מ"י פ"ד מהל' שמיס הלכה ט סמג עשין פכ טושי"ע ח"מ ס"י קסו סעף ז' וס"י קנה סעף כ"ט:

ז [טושי"ע ח"מ ס"י עמג סעף ה':]

לענין רש"י קריש"יין [קריש"יין]. שחלים.

מוסף רש"י

אסור לו לאדם שיעמוד על שדה חבירו כ"י. שלא יוקפו ענין רעה (ב"ב). שלא תמצא אשתך ספק גדה בשעת ביאתך מן הדרך. בשעה שאלס כשיצאה את אשתי ספק גדה יזמר מנדה ודאית, שעל ספק הוא מילך וילכו מקפו ואומר טוניה היא ועל תם אי מועד [טושי"ע ח"מ]. שיהו צאצאי מעריך במותרך. בתורה ולעשר וכבוד [תשנ"ח].

הכנסת סמוך לביתו לר' יוחנן לאו מעלימתא היא: ר' יוחנן לטעמיה. דאמר במסכת סוטה (דף כ"ג). שכר פסיעות יש דאמר למדנו יראת חטא מבתולה וקיצול שכר מאלמנה שאמרה לו ולא שכר פסיעות יש אם יש בית הכנסת בשכונתי ואני באה לבית מדרשך להתפלל: משולשין. שיש שנה שלוקה בצנפים וצותים ואין לוקה בתבואה ויש שנה שלוקה צו ולא צו ותהי לו פליטה: לא

גינת חצירו ועוד דאין כלל מן הנוף ברשות העליון אלא מיד שרצה חוץ לארץ הוא ברשות התחתון אלא בשמעתין רוב הנוף על המיצר רק מעט מן הענפים נוטים לכאן ולכאן מוח לרוחב המיצר: